

Făgăduiala păcii mondiale

În anul 1985, Casa Universală a Dreptății le-a adresat un mesaj popoarelor lumii prin care le invită să ia în considerare ideea unei noi ordini sociale, ce poate fi promovată de către toate popoarele care se văd ca membri ai unei familii universale. Acest mesaj le-a fost prezentat liderilor mondiali și multor alte persoane în timpul Anului internațional al păcii al Națiunilor Unite.

Popoarelor lumii:

Pacea Supremă către care și-au înclinat inimile de-a lungul secolelor oamenii de bună-credință, despre care și-au exprimat viziunea clarvăzători și poeți de-a lungul a nenumărate generații, și pentru care, de la o epocă la alta, scripturile sacre ale omenirii au respectat constant promisiunea, este acum, în sfârșit, pe cale să fie atinsă de către națiuni. Pentru prima dată în istorie este posibil pentru toată lumea să vadă întreaga planetă, cu toată miriada de națiuni diverse, într-o perspectivă globală. Pacea lumii este nu numai posibilă, ci este inevitabilă. Este următoarea etapă în evoluția acestei planete – în cuvintele unui mare gânditor, „planetizarea omenirii.”

De va fi ca pacea să fie atinsă numai după orori inimaginabile precipitate de încăpățânata atașare a omenirii

la vechile modele de comportament sau urmează să fie îmbrățișată acum printr-un act de voință consultativă, este alegerea ce stă în fața tuturor locuitorilor acestui pământ. În acest moment critic, când problemele insurmontabile cu care se confruntă națiunile s-au contopit într-o preocupare comună pentru întreaga lume, eșecul de a opri valul de conflicte și dezordine ar fi iresponsabil și de neiertat.

Printre semnele favorabile sunt: constanta creștere a forței pașilor către ordinea mondială, făcuți inițial la începutul acestui secol prin crearea Ligii Națiunilor, urmată de mai larg reprezentata Organizație a Națiunilor Unite; câștigarea independenței de către majoritatea națiunilor de pe pământ după cel de-al Doilea Război Mondial, indicând finalizarea procesului de construire a națiunilor și implicarea acestor națiuni tinere alături de cele cu experiență în probleme de interes reciproc; sensibila creștere ulterioară a dezvoltării cooperării între popoare și grupuri până atunci izolate și antagoniste în angajamente în domeniul științific, educațional, legal, economic și cultural; apariția în ultimele decenii a unui număr fără precedent de organizații umanitare internaționale; răspândirea mișcărilor de femei și tineret cerând încetarea războiului; apariția spontană a rețelelor în extindere de oameni obișnuiți căutând înțelegerea prin comunicare personală.

Progresele științifice și tehnologice care au avut loc în acest secol neobișnuit de binecuvântat prevestesc un mare val de expansiune în evoluția socială a planetei și indică modalitățile prin care pot fi soluționate problemele practice ale omenirii. Într-adevăr, ele furnizează mijloa-

cele înseși pentru administrarea vieții complexe a unei lumi unite. Cu toate acestea, barierele persistă. Îndoielile, concepțiile greșite, prejudecățile, suspiciunile și interesul propriu îngust împiedică națiuni și popoare în relațiile lor unele cu celelalte.

Dintr-un profund simț al datoriei spirituale și morale suntem impulsionați în acest moment oportun să vă atragem atenția asupra perspectivelor pătrunzătoare, comunicate conducătorilor lumii pentru prima dată cu peste un secol în urmă de către Bahá'u'lláh, Fondatorul Credinței Bahá'í, ai cărui Mandatari suntem.

„Vijelia disperării”, a scris Bahá'u'lláh, „sufală – vai nouă – din toate părțile, iar neînțelegerile care dezbină și aduc suferință rasei umane se înmulțesc pe zi ce trece. Semnele unor convulsii iminente și ale haosului reies limpede din starea tristă și plină de neajunsuri a ordinii predominante.” Această judecată profetică a fost amplu confirmată de experiența comună a umanității. Defectele ordinii dominante sunt vizibile în incapacitatea statelor suverane organizate ca Națiuni Unite de a exorciza spectrul războiului, colapsul amenințător al ordinii economice internaționale, răspândirea anarhiei și terorismului, precum și intensă suferință pe care acestea și alte nenorociri o cauzează milioane de oameni. Într-adevăr, atât de mult au ajuns să caracterizeze sistemul nostru social, economic și religios agresiunea și conflictul, încât mulți au cedat în fața ideii că un astfel de comportament este intrinsec naturii umane și, prin urmare, imposibil de eradicat.

Odată cu înrădăcinarea acestei opinii, s-a dezvoltat o contradicție paralizantă în relațiile umane. Pe de o parte, popoarele tuturor națiunilor proclamă că sunt nu numai pregătite, dar chiar tânjesc după pace și armonie, pentru sfârșitul neliniștii chinuitoare care le tulbură viața de zi cu zi. Pe de altă parte, este acceptată cu indulgență afirmația că ființele umane sunt incorigibil egoiste și agresive și astfel incapabile să construiască un sistem social deopotrivă progresiv și pașnic, dinamic și armonios, un sistem care să dea frâu liber creativității și inițiativei individuale, dar bazat pe cooperare și reciprocitate.

Cu cât nevoia de pace devine mai urgentă, această contradicție fundamentală, care întârzie realizarea ei, are nevoie de o reevaluare a ipotezelor pe care se bazează opinia comună asupra situației istorice dificile a omenirii. Examineate obiectiv, dovezile arată că un asemenea comportament, departe de a exprima adevărata personalitate a omului, reprezintă o distorsionare a spiritului uman. Acordul asupra acestui punct va permite tuturor popoarelor să pună în mișcare forțe sociale constructive care, fiind compatibile cu natura umană, vor încuraja armonia și cooperarea în locul războiului și conflictului.

Alegerea unui asemenea drum nu înseamnă negarea trecutului omenirii, ci înțelegerea lui. Credința Bahá'í privește confuzia actuală a lumii și condiția dezastruoasă a relațiilor umane ca o fază firească într-un proces organic conducând în final și în mod irezistibil către unificarea rasei umane într-o singură ordine socială ale cărei granițe sunt cele ale planetei. Rasa umană, ca o entitate distinctă,

organică, a trecut prin stadii de evoluție analoage stadiilor de pruncie și copilărie din viețile membrilor ei individuali și este acum în perioada culminantă a adolescenței sale furtunoase, apropiindu-se de mult așteptata sa maturitate.

O recunoaștere sinceră a faptului că prejudecățile, războiul și exploatarea au fost expresia stadiilor imature dintr-un vast proces istoric și că rasa umană experimentează astăzi tumultul inevitabil care marchează maturizarea colectivă, nu este un motiv de disperare, ci este o condiție premergătoare întreprinderii mărețului proiect de clădire a unei lumi pașnice. Că o astfel de inițiativă este posibilă, că forțele constructive necesare există, că structurile sociale unificatoare pot fi ridicate, aceasta este tema pe care vă îndemnăm s-o examinați.

Orice fel de suferință și dezordine ar putea continua în anii imediat următori, oricât de întunecate ar părea circumstanțele imediate, comunitatea bahá'í crede că omenirea poate înfrunta această supremă încercare cu încredere în rezultatul ei final. Departe de a semnaliza sfârșitul civilizației, schimbările convulsive către care este împinsă tot mai rapid omenirea vor servi la eliberarea „potențialităților inerente în condiția umană” și vor revela „deplina măsură a destinului său pe pământ, desăvârșirea înăscută a realității sale.”

I

Darurile care deosebesc rasa umană de toate celelalte forme de viață sunt însumate în ceea ce este numit spirit

uman; gândirea este calitatea sa esențială. Aceste daruri au permis omenirii să construiască civilizații și să prospere din punct de vedere material. Dar numai astfel de împliniri nu au satisfăcut niciodată spiritul uman, a cărui natură misterioasă înclină către transcendență, o căutare a unui tărâm invizibil, către realitatea supremă, acea de necunoscut esență a esențelor numită Dumnezeu. Religiile aduse omenirii de o succesiune de aștri spirituali au fost principalele legături dintre omenire și acea realitate supremă; au galvanizat și rafinat capacitatea omenirii de a atinge succesul spiritual deopotrivă cu progresul social.

Nicio încercare serioasă de a pune în ordine problemele omenirii, de a realiza pacea mondială, nu poate ignora religia. Percepția asupra acesteia și practicarea ei de către om sunt, în esență, parte a istoriei. Un eminent istoric a descris religia ca fiind o „facultate a naturii umane.” Este greu de negat că pervertirea acestei facultăți a contribuit în mare măsură la confuzia din societate și la conflictele dintre indivizi și din interiorul lor. Dar, în aceeași măsură, niciun observator obiectiv nu poate diminua influența preponderentă exercitată de religie asupra expresiilor vitale ale civilizației. Mai mult decât atât, faptul că este indispensabilă ordinii sociale a fost în mod repetat demonstrat de efectele ei directe asupra legilor și moralității.

Scriind despre religie ca forță socială, Bahá'u'lláh a spus: „Religia este mijlocul suprem pentru instaurarea ordinii în lume și pentru mulțumirea pașnică a tuturor celor ce locuiesc în ea.” Referindu-se la eclipsarea sau corupția religiei, el a scris: „Dacă lampa religiei ar fi întunecată, rezultatul ar

fi haos și confuzie, iar lumea cinstei și dreptății, a liniștii și a păcii ar înceta să strălucească.” Într-o enumerare a unor astfel de consecințe, scrierile bahá’í atrag atenția asupra faptului că „perversiunea naturii umane, degradarea comportării omenești, corupția și descompunerea instituțiilor umane se arată, în asemenea împrejurări, sub aspectele lor cele mai rele și mai revoltătoare. Caracterul omenesc se degradează, încrederea este zdruncinată, disciplina se relaxează, glasul conștiinței umane este redus la tăcere, simțul decenței și al rușinii dispare, concepțiile despre datorie, solidaritate, reciprocitate, loialitate sunt denaturate, iar sentimentul împăcării, bucuriei și speranței se stinge treptat.”

În consecință, dacă omenirea a ajuns la un punct de conflict paralizant, trebuie să privească la ea însăși, la propria ei neglijență, la vocile de sirenă pe care le-a ascultat, pentru că ele sunt sursa neînțelegerilor și a confuziei săvârșite în numele religiei. Cei care au ținut orbește și în mod egoist de doctrinele lor, care au impus adeptilor lor interpretări eronate și contradictorii ale declarațiilor Profeților lui Dumnezeu, poartă o mare responsabilitate pentru această confuzie – o confuzie clădită pe barierele artificiale ridicate între credință și rațiune, între știință și religie. Căci după o examinare corectă a învățăturilor reale ale Fondatorilor marilor religii și a mediilor sociale în care ei au fost nevoiți să-și ducă la îndeplinire misiunile, nu există nimic care să susțină controversile și prejudecățile care răvășesc comunitățile religioase ale omenirii și în consecință toate relațiile umane.

Învățătura conform căreia ar trebui să-i tratăm pe ceilalți precum am dori noi înșine să fim tratați, o morală repetată în diverse moduri în toate marile religii, întărește această ultimă observație prin două aspecte specifice: rezumă atitudinea morală, caracterul ei pacifist, răspândit printre aceste religii indiferent de spațiul sau timpul lor de origine; și semnifică, de asemenea, un caracter de unitate care este virtutea lor esențială, o virtute pe care omenirea, în viața sa incoerentă asupra istoriei, a eșuat să o aprecieze.

Dacă omenirea ar fi văzut adevăratul caracter al Educatorilor copilăriei sale colective, de agenți ai unui proces civilizator, ar fi dobândit fără niciun dubiu beneficii incalculabile mai mari din efectele cumulative ale misiunilor lor succesive. Aceasta, din păcate, nu a reușit să o facă.

Resurgența fervorii religioase fanatice care are loc în multe regiuni nu poate fi privită ca fiind mai mult decât o convulsie muribundă. Însăși natura fenomenului violent și distrugător asociat cu aceasta stă mărturie falimentului spiritual pe care îl reprezintă. Într-adevăr, unul dintre cele mai ciudate și triste aspecte ale răbufnirilor actuale ale fanatismului religios este măsura în care, în fiecare caz, subminează nu numai valorile spirituale care conduc spre unitatea omenirii dar și acele victorii morale unice câștigate de religia anume pe care pretind că o servesc.

Oricât de vitală forță a fost religia în istoria omenirii și oricât de dramatică ar fi revenirea actuală a fanatismului religios militant, religia și instituțiile religioase au fost privite de multe decenii, de un număr crescând de oameni, ca

fiind irelevante pentru preocupările majore ale lumii moderne. În locul ei, s-au îndreptat fie în urmărirea hedonistă a satisfacțiilor materiale, fie în urmărirea ideologiilor inventate de om, menite să salveze societatea de la nenorocirile evidente care o fac să suspine. Prea multe dintre aceste ideologii, vai, în loc să îmbrățișeze conceptul de unitate a omenirii și să promoveze înțelegerea crescândă dintre diferite popoare, au avut tendința să divinizeze statul, să subordoneze restul omenirii unei singure națiuni, rase sau clase, să încerce să suprimă orice discuție și schimb de idei, sau să abandoneze cu insensibilitate milioane de înfometați operațiunilor unui sistem de piață care agravează în mod vizibil condiția majorității omenirii, în timp ce permite unei mici părți să trăiască într-o condiție de abundență cu greu visată de strămoșii noștri.

Cât de tragică este arhiva crezurilor de substituție pe care le-au creat înțelepții lumii timpurilor noastre. În deziluzia masivă a întregii populații care au fost învățate să venereze la altarele lor, se poate citi verdictul ireversibil al istoriei asupra valorilor lor. Fructele pe care aceste doctrine le-au produs, după decenii de un crescând și nestăvilat exercițiu de putere al celor care lor își datorează influența pe care o au în treburile omenirii, sunt bolile sociale și economice care ruinează fiecare regiune a lumii noastre în anii care încheie secolul al douăzecilea. La baza tuturor acestor afecțiuni exterioare se află daunele spirituale reflectate în apatia care a cuprins masele popoarelor tuturor națiunilor și prin dispariția speranței din inimile milioaneilor defavorizate și oropsite.

A sosit timpul ca aceia care predică dogmele materialismului, fie ei din orient sau din occident, fie ei din capitalism sau socialism, să dea socoteală pentru funcția de administratori morali pe care ei presupun că ar exercita-o. Unde este „lumea nouă” promisă de aceste ideologii? Unde este pacea internațională către ale cărei idealuri își proclamă devoțiunea? Unde sunt progresele în noile domenii ale realizărilor culturale produse de avansarea acestei rase sau a acelei națiuni sau a unei anumite clase? De ce marea majoritate a oamenilor lumii se scufundă tot mai adânc în foame și mizerie, când bunăstarea la o scară nevisată de faraoni, cezari sau nici măcar de puterile imperialiste ale secolului al nouăsprezecelea se află la dispoziția actualilor arbitri ai treburilor omenirii?

În mod deosebit, în glorificarea activităților materiale, ce reprezintă atât originea, cât și trăsătura comună a tuturor acestor ideologii, găsim rădăcinile care alimentează neadevărul că ființele umane sunt incorigibil egoiste și agresive. Aici este locul în care solul trebuie să fie eliberat pentru construirea unei noi lumi, potrivite pentru descendenții noștri.

Faptul că, în lumina experienței, idealurile materialiste au eșuat de a satisface nevoile omenirii, cere o recunoaștere onestă a faptului că trebuie acum depuse eforturi noi pentru a găsi soluții la problemele agonizante ale planetei. Condițiile intolerabile care impregnează societatea reflectă un eșec comun al tuturor, o împrejurare care tinde să incite în loc să ajute la consolidarea din fiecare parte. În mod evident, este nevoie urgentă de un efort comun de

remediere. Este în primul rând o chestiune de atitudine. Omenirea va continua în nestatornicia ei să țină cont de concepte depășite și ipoteze inoperabile? Sau liderii ei, indiferent de ideologie, vor face un pas în față și, cu o voință hotărâtă, se vor consulta împreună într-o căutare unită de soluții adecvate?

Cei cărora le pasă de viitorul rasei umane pot să cântărească bine acest sfat. „Dacă idealuri îndelung menținute și instituții seculare, dacă anumite postulate sociale și formule religioase au încetat să promoveze binele omenirii în general, dacă nu mai corespund unei umanități în continuă evoluție, ele trebuie să fie măturate și surghiunite în depozitul de vechituri al doctrinelor perimate și uitate. De ce într-o lume supusă legii imuabile a transformării și descompunerii, ar fi acestea scutite de deteriorarea sortită oricărei instituții omenești? Căci normele legale, teoriile politice și economice au doar menirea de a salvagarda interesele umanității ca un tot, și nu umanitatea este aceea care trebuie să fie răstignită pentru păstrarea integrității unei anumite legi sau doctrine.”

II

Interzicerea armelor nucleare, prohibiția folosirii gazelor toxice sau scoaterea în afara legii a armelor bacteriologice nu vor înlătura cauzele fundamentale ale războiului. Oricât de importante ar fi asemenea măsuri practice ca elemente ale procesului de pace, ele singure sunt, de fapt, prea superficiale pentru a exercita o influență durabilă. Oamenii

sunt suficient de ingenioși pentru a inventa chiar și alte forme de luptă și să folosească hrana, materiile prime, finanțele, puterea industrială, ideologia și terorismul pentru a se distruge unii pe ceilalți într-o nesfârșită căutare de supremație și dominare. Nici măcar dezorganizarea masivă actuală a treburilor omenirii nu poate fi rezolvată prin soluționarea anumitor conflicte sau neînțelegeri dintre națiuni. Trebuie adoptat un veritabil cadru universal.

Desigur, nu se poate vorbi de o lipsă a recunoașterii de către liderii naționali a caracterului mondial al acestei probleme, care este evidentă printre problemele crescânde cu care se confruntă zilnic. Există numeroase studii și soluții propuse de grupuri preocupate și iluminate, ca și în egală măsură de agențiile Națiunilor Unite, pentru a elimina orice posibilitate de ignoranță asupra cerințelor exigente care trebuie îndeplinite. Există, totuși, o paralizie a voinței; și aceasta este cea care trebuie examinată atent și tratată cu fermitate. Această paralizie, așa cum am arătat, își are originea în convingerea adânc înrădăcinată că există o dorință inevitabilă pentru dispută a omenirii, care a condus la reticența de a lua în considerare posibilitatea subordonării propriilor interese naționale la cerințele ordinii mondiale, precum și într-o lipsă a dorinței de a accepta cu curaj implicațiile de mare amploare avute de stabilirea unei autorități mondiale unite. Se poate merge, de asemenea, pe această idee până la incapacitatea maselor, în mare măsură ignorante și subjugate, să articuleze clar dorința lor pentru o nouă ordine în care ei pot trăi în pace, armonie și prosperitate cu întreaga omenire.

Pașii timizi către ordinea mondială, în special după cel de-al Doilea Război Mondial, oferă semne pline de speranță. Tendința crescândă a grupurilor de națiuni de a oficializa relațiile care le permit să coopereze în probleme de interes reciproc sugerează că în cele din urmă toate națiunile ar putea să depășească această paralizie. Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est, Comunitatea și Piața Comună a Caraibelor, Piața Comună Central-Americană, Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, Comunitatea Europeană, Liga Statelor Arabe, Uniunea Africană, Organizația Statelor Americane, Forumul Pacificului de Sud – toate eforturile reunite reprezentate de astfel de organizații pregătesc calea către ordinea mondială. Atenția crescândă axată pe unele dintre cele mai adânc înrădăcinate probleme ale planetei este un alt semn plin de speranță. În ciuda neajunsurilor evidente ale Organizației Națiunilor Unite, cel puțin două declarații și convenții adoptate de această organizație, chiar și acolo unde guvernele nu au fost entuziaste în angajamentul lor, au dat oamenilor obișnuiți sentimentul unui nou rost în viață. Declarația Universală a Drepturilor omului, Convenția pentru Prevenirea și Combaterea Crimei de Genocid și măsurile similare legate de eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe rasă, sex sau convingere religioasă; sprijinirea drepturilor copilului; protejarea tuturor persoanelor împotriva supunerii la tortură; eradicarea foamei și malnutriției; folosirea progresului științific și tehnologic în interesul păcii și în beneficiul omenirii – toate aceste măsuri, dacă sunt curajos aplicate și extinse, vor aduce mai aproape ziua în care spectrul războiului își va pierde puterea de dominare

a relațiilor internaționale. Nu este nevoie să subliniem semnificația problemelor la care fac referire aceste declarații și convenții. Cu toate acestea, câteva dintre aceste subiecte, datorită importanței lor imediate pentru stabilirea păcii mondiale, merită comentarii adiționale.

Rasismul, una dintre cele mai malefice și persistente rele, este o barieră majoră pentru pace. Practicarea lui înseamnă o violare a demnității ființelor umane prea scandaloasă pentru a putea fi încuviințată sub orice pretext. Rasismul întârzie dezvoltarea potențialităților nemărginite a victimelor sale, îi corupe pe autorii lui și distruge progresul uman. Recunoașterea unității omenirii, implementată prin măsuri legale adecvate, trebuie universal susținută dacă aceste probleme se vor a fi depășite.

Disparitatea exagerată dintre bogați și săraci, o sursă de acută suferință, ține lumea într-o stare de instabilitate, realmente în pragul războiului. Puține societăți s-au ocupat efectiv de această situație. Soluționarea cheamă la o aplicare combinată a unor abordări spirituale, morale și practice. Este necesară o nouă analiză a problemei, necesitând consultarea unor experți dintr-un spectru larg de discipline, lipsite de polemici economice și ideologice și implicându-i pe oamenii direct afectați în deciziile care trebuie luate urgent. Este o problemă nu numai strâns legată de necesitatea eliminării extremelor de bogăție și sărăcie, dar și de acele adevăruri spirituale a căror înțelegere poate avea drept consecință o nouă atitudine universală. Cultivarea unei astfel de atitudini este ea însăși o parte majoră a soluției.

Naționalismul nestrunit, distinct de un patriotism sănătos și legitim, trebuie să facă loc unei mai largi loialități, iubirii față de omenire în ansamblu. Afirmarea lui Bahá'u'lláh este: „Pământul este o singură țară, iar oamenii sunt cetățenii ei.” Conceptul cetățeniei mondiale este un rezultat direct al contracției lumii la o singură vecinătate prin progresele științifice și prin incontestabila interdependență a națiunilor. Dragostea față de toți oamenii lumii nu exclude iubirea pentru propria țară. Avantajul părții dintr-o societate globală este cel mai bine atins prin promovarea avantajului întregului. Activitățile internaționale curente, în diferite domenii care hrănesc afecțiunea reciprocă și un simț al solidarității printre popoare, necesită să fie mult sporite.

De-a lungul istoriei, rivalitatea religioasă a fost cauză a nenumărate războaie și conflicte, o calamitate majoră pentru progres, și este din ce în ce mai dezgustătoare pentru oamenii de toate credințele și pentru cei fără credință. Adepții tuturor religiilor trebuie să fie dornici să facă față întrebărilor de bază pe care le ridică aceste rivalități și să ajungă la răspunsuri clare. Cum se pot rezolva diferențele dintre ei, atât în teorie cât și în practică? Provocarea cu care se confruntă liderii religioși ai omenirii este de a contempla, cu inimile pline de compasiune și cu dorință pentru adevăr, starea omenirii, și să se întrebe dacă nu ar putea, cu smerenie în fața Creatorului lor Atotputernic, să-și cufunde diferențele teologice într-un adânc spirit de îngăduință reciprocă care le va permite să lucreze împreună pentru progresul înțelegerii umane și pentru pace.

Emanciparea femeii, realizarea egalității depline dintre sexe, este una dintre cele mai importante, deși mai puțin recunoscute premise pentru pace. Negarea unei astfel de egalități face o nedreptate față de jumătate din populația lumii și promovează la bărbați atitudini și obiceiuri dăunătoare care sunt transmise din familie la locul de muncă, în viața politică și, în final, în relațiile internaționale. Nu există vreo bază morală, practică sau biologică care să justifice această negare. Numai atunci când femeile vor fi primite ca parteneri cu drepturi depline în toate domeniile strădaniilor umane, va fi creat climatul moral și psihologic în care pacea internațională poate apărea.

Cauza educației universale, care a angajat deja în slujba ei o armată de oameni dedicați din orice credință și națiune, merită sprijinul cel mai înalt pe care guvernele lumii îl pot oferi. Pentru că ignoranța este fără îndoială principala cauză a declinului și decăderii popoarelor și a perpetuării prejudecăților. Nicio națiune nu poate atinge succesul până când nu oferă educație tuturor cetățenilor ei. Lipsa resurselor limitează abilitatea multor națiuni de a îndeplini această necesitate, impunând o anumită ordonare a priorităților. Agențiile implicate în luarea deciziilor ar face bine să considere ca primă prioritate educarea femeilor și fetelor, deoarece educarea mamelor este cea prin care beneficiile cunoașterii pot fi răspândite în întreaga societate în modul cel mai eficient și mai rapid. În concordanță cu cerințele timpului, ar trebui acordată atenție predării conceptului de cetățenie mondială ca parte a educației obișnuite a fiecărui copil.

O lipsă fundamentală de comunicare între popoare subminează grav eforturile către pacea mondială. Prin adoptarea unei limbi auxiliare internaționale s-ar progresa mult în rezolvarea acestei probleme și aceasta necesită cea mai urgentă atenție.

În toate aceste problemele, două puncte trebuie subliniate. Unul este că abolirea războiului nu este numai o chestiune de semnare de tratate și protocoale; este o sarcină complexă necesitând un nou nivel de angajament pentru rezolvarea unor probleme care nu sunt în mod obișnuit asociate cu urmărirea păcii. Bazată numai pe acorduri politice, ideea securității colective este o himeră. Celălalt punct este că provocarea principală în tratarea problemelor legate de pace este ridicarea contextului la nivelul principiului, diferit de pragmatismul pur. Căci, în esență, pacea provine dintr-o stare interioară susținută de o atitudine spirituală sau morală, iar posibilitatea găsirii soluțiilor durabile stă în cea mai mare parte în manifestarea acestei atitudini.

Există principii spirituale, sau ceea ce unii numesc valori umane, prin care se pot găsi soluții la orice problemă socială. Orice grup bine intenționat poate, în general, să găsească soluții practice la problemele lui, dar, de obicei, bunele intenții și cunoștințele practice nu sunt de ajuns. Meritul esențial al principiilor spirituale este nu numai acela că prezintă o perspectivă în armonie cu ceea ce este inerent în natura umană, dar induce de asemenea o atitudine, o dinamică, o dorință, o aspirație care facilitează descoperirea și implementarea măsurilor practice. Liderii

guvernamentali și toți cei cu autoritate ar fi mult ajutați în eforturile lor de a rezolva problemele dacă ar căuta mai întâi să identifice principiile implicate și apoi să se lase călăuziți de acestea.

III

Chestiunea fundamentală care trebuie rezolvată este cum poate lumea actuală, cu tiparul adânc înrădăcinat al conflictului, să se schimbe într-o lume în care domnește armonia și cooperarea.

Ordinea mondială poate fi întemeiată numai pe convingerea de nezduncinat a unității omenirii, un adevăr spiritual pe care îl confirmă toate științele umaniste. Antropologia, fiziologia, psihologia, recunosc o singură specie umană, deși infinit de variată în aspectele secundare ale vieții. Recunoașterea acestui adevăr necesită abandonarea prejudecăților – a prejudecăților de orice natură – de rasă, clasă, culoare, crez, națiune, sex, grad de civilizație materială, orice le-ar putea permite oamenilor să se simtă superiori unii altora.

Acceptarea unității omenirii este prima cerință fundamentală pentru reorganizarea și administrarea lumii ca o singură țară, căminul omenirii. Acceptarea universală a acestui principiu spiritual este esențială oricărei încercări de stabilire cu succes a păcii mondiale. Prin urmare, ar trebui să fie proclamată universal, predată în școli și susținută în mod constant de fiecare națiune ca pregătire

pentru schimbarea organică în structura societății pe care ea o implică.

În viziunea bahá'í, recunoașterea unității omenirii „preconizează nu mai puțin decât reconstruirea și demilitarizarea întregii lumi civilizate – o lume unificată organic în toate aspectele esențiale ale vieții sale: sistemul său politic, aspirațiile sale spirituale, comerțul și finanțele sale, forma de scriere și limba sa – și care să fie totuși infinit de diversă în caracteristicile naționale ale unităților ei federale.”

Elaborând implicațiile acestui principiu cardinal, Shoghi Effendi, Păzitorul Credinței Bahá'í a explicat în 1931 că: „De parte de a urmări răsturnarea temelii existente ale societății, ea încearcă să-i lărgească baza, să-i remodeleze instituțiile încât să corespundă unei lumi în permanentă schimbare. Ea nu poate intra în conflict cu nicio îndatorire legitimă și nici nu poate submina vreo obligație esențială. Scopul ei nu este nici să stingă flacăra unui patriotism sănătos și inteligent în inimile oamenilor și nici să desființeze sistemul autonomiei naționale atât de important pentru evitarea neajunsurilor unei centralizări excesive. Ea nu ignoră și nici nu încearcă să suprimă diversitatea de origini etnice, climă, istorie, limbă și tradiție, gândire și obiceiuri care diferențiază popoarele și națiunile lumii. Ea apelează la un devotament mai larg, la o aspirație mai cuprinzătoare decât oricare alta care a animat vreodată neamul omenesc. Ea insistă asupra necesității de a subordona impulsurile și interesele naționale cerințelor imperioase ale unei lumi unificate. Ea respinge o centralizare excesivă, pe de o parte, și dezaprobă, pe de altă parte,

orice încercare de uniformizare. Cuvintele sale de ordine sunt unitate în diversitate.”

Realizarea unor astfel de scopuri necesită mai multe etape în ajustarea atitudinilor politice naționale, care acum se îndreaptă spre anarhie în absența unor legi clar definite sau principii universal acceptate și aplicabile care reglementează relațiile dintre națiuni. Liga Națiunilor, Organizația Națiunilor Unite și numeroasele organizații și acorduri pe care le-au creat au fost fără îndoială utile pentru atenuarea efectelor negative ale conflictelor internaționale, însă s-au dovedit a fi incapabile să prevină războiul. Într-adevăr, au existat zeci de războaie de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial; multe sunt în plină violență.

Aspectele predominante ale acestei probleme au apărut deja în secolul al XIX-lea, când Bahá'u'lláh a avansat pentru prima dată propunerile sale pentru stabilirea păcii mondiale. Principiul securității colective a fost propus de el în declarații adresate conducătorilor lumii. Shoghi Effendi a explicat semnificația lor: „Ce altceva ar putea însemna aceste cuvinte importante,” a scris el, „decât o indicație că diminuarea inevitabilă a suveranității naționale absolute constituie o condiție preliminară indispensabilă pentru formarea viitoarei Federații a tuturor națiunilor lumii? Trebuie creată o anumită formă a unui suprastat, în favoarea căruia toate națiunile lumii să cedeze, de bună voie, orice pretenție de a duce un război, anumite drepturi de a impune taxe și orice drept de înarmare în afară de armele necesare pentru menținerea ordinii interne, în cadrul respectivelor lor domenii. Un astfel de stat va trebui

să includă în orbita sa un organ executiv internațional, adecvat pentru a exercita o autoritate supremă și incontestabilă asupra oricărui membru recalcitrant al Federației; un parlament mondial ai cărui membri să fie aleși de popoarele fiecărei țări și a căror alegere să fie confirmată de guvernele respective; și un tribunal suprem ale cărui sentințe să aibă putere de lege chiar și în acele cazuri în care părțile în chestiune n-au consimțit de bună voie să supună cazul lor judecătii sale.”

„O comunitate mondială în care toate barierele economice vor fi fost pentru totdeauna abolite și interdependența dintre muncă și capital în mod clar recunoscută, în care zarva stârnită de fanatismul și luptele religioase a fost pe veci potolită; în care flacăra animozității rasiale a fost definitiv stinsă; în care un singur cod juridic internațional – rezultatul unei judecări bine cumpănite a reprezentanților federați ai lumii – va sancționa cu intervenția imediată și coercitivă a forțelor reunite ale unităților federale; și în sfârșit, o comunitate mondială în care furia naționalismului militant și capricios se va fi transformat într-o conștientizare permanentă a calității de cetățeni ai lumii – astfel se prezintă, în linii mari, Ordinea anticipată de Bahá'u'lláh, o Ordine care va fi privită ca fructul cel mai nobil al unei epoci în curs de maturizare.”

Implementarea acestor măsuri cu bătaie lungă a fost stabilită de Bahá'u'lláh: „Veni-va vremea când cerința imperioasă de a ține o adunare atotcuprinzătoare a oamenilor va fi înțeleasă pe plan universal. Conducătorii și regii pământului vor trebui să ia parte la această adunare

și la deliberările ei și să caute căile și mijloacele care să pună temelia pentru Marea Pace a lumii.”

Curajul, hotărârea, motivația pură, dragostea altruistă față de semenii – toate calitățile spirituale și morale necesare pentru efectuarea acestui important pas către pace sunt concentrate asupra voinței de a acționa. Iar în direcția trezirii dorinței necesare trebuie acordată cea mai serioasă considerație realității omului, și anume gândirii sale. Pentru a înțelege relevanța acestei realități puternice, trebuie, de asemenea, apreciată necesitatea socială de a-i îndeplini valoarea sa unică prin consultație sinceră, obiectivă și cordială, și de a acționa pe baza rezultatelor acestui proces. Bahá'u'lláh a atras stăruitor atenția asupra virtuților și indispensabilității consultației în rezolvarea problemelor umane. El a spus: „Consultația conferă o mai mare înțelegere și preschimbă conjectura în certitudine. Este o lumină strălucitoare care, într-o lume întunecată, arată calea și ghidează. Pentru orice, există și va continua să existe o stare de perfecțiune și maturitate. Maturitatea darului înțelegerii se manifestă prin consultație.” Însăși încercarea de a realiza pacea prin acțiunea consultativă pe care a propus-o poate elibera un astfel de spirit benefic în rândul popoarelor pământului încât nicio putere nu ar rezista finalului său triumfal.

În ceea ce privește pregătirile pentru această reuniune mondială, `Abdu'l-Bahá, fiul lui Bahá'u'lláh și interpretul autorizat al învățăturilor sale, a oferit aceste perspective: „Ei trebuie să facă din Cauza Păcii obiectul unei consultări generale și să caute prin toate mijloacele ce le stau

în putință să înfăptuiască Uniunea națiunilor din lume. Ei trebuie să încheie un tratat obligatoriu și să stabilească un acord ale cărui prevederi să fie legitime, inviolabile și definitive. Ei trebuie să-l proclame tuturor națiunilor din lume și să obțină ratificarea sa din partea întregii omeniri. Această nobilă și supremă acțiune – un adevărat izvor de pace și bunăstare pentru întreaga lume – trebuie considerată drept sacră de către toate popoarele acestui pământ. Toate forțele omenirii trebuie să fie mobilizate pentru a asigura stabilitatea și permanența acestui Legământ Suprem. În acest Pact universal trebuie ca limitele și frontierele fiecărei națiuni să fie clar consemnate, principiile ce stau la baza relațiilor dintre guverne să fie definitiv stabilite, iar toate acordurile și obligațiile internaționale să fie bine precizate. De asemenea, mărimea armamentului fiecărui guvern trebuie să fie strict limitată, căci dacă unei națiuni i s-ar lăsa posibilitatea să-și mărească pregătirile de război și potențialul său militar, acest lucru ar provoca suspiciune din partea celorlalte națiuni. Principiul fundamental al acestui Pact solemn trebuie atât de bine fixat, încât dacă un guvern contravine unei clauze, toate celelalte guverne de pe pământ se vor ridica și-l vor sili să se supună. Ba, mai mult: întregul neam omenesc trebuie să ia decizia, cu toată forța de care dispune, să distrugă acel guvern. Dacă acest remediu, cel mai puternic dintre toate, s-ar aplica trupului bolnav al lumii, acesta s-ar vindeca cu siguranță de toate bolile și ar rămâne veșnic teafăr și nevătămat.”

Desfășurarea unei asemenea întruniri mărețe este de mult așteptată.

Cu toată ardoarea inimilor noastre, facem apel către conducătorii tuturor națiunilor să profite de acest moment favorabil și să facă pași ireversibili către convocarea acestei întâlniri mondiale. Toate forțele istoriei propulsează rasa umană către acest act care va marca pentru totdeauna zorii mult așteptatei sale maturități.

Nu se vor ridica Națiunile Unite, sprijinite pe deplin de membrii ei, pentru scopul înalt al unui astfel de eveniment culminant?

Fie ca bărbați și femei, tineri și copii de pretutindeni să recunoască meritul etern al acestei acțiuni imperative pentru toți oamenii și să-și ridice glasurile într-un asentiment voluntar. Într-adevăr, fie ca această generație să fie cea care inaugurează această glorioasă etapă în evoluția vieții sociale de pe planetă.

IV

Sursa optimismului pe care-l simțim este o viziune care depășește încetarea războiului și crearea agențiilor de cooperare internațională. Pacea permanentă între națiuni este o etapă esențială, dar nu este, afirmă Bahá'u'lláh, scopul final al dezvoltării sociale a umanității. Dincolo de armistițiul inițial forțat asupra lumii de frica de holocaustul nuclear, dincolo de pacea politică în care au intrat cu reticență națiuni rivale suspicioase, dincolo de aranjamentele pragmatice pentru securitate și coexistență, dincolo de numeroase experimente de cooperare pe care acești pași

le vor face posibile, se află țelul suprem: unificarea tuturor popoarelor lumii într-o singură familie universală.

Dezbinarea este un pericol pe care națiunile și popoarele pământului nu îl mai pot suporta; consecințele sunt prea teribile pentru a le contempla, prea evidente pentru a necesita orice demonstrație. „Bunăstarea omenirii,” a scris Bahá'u'lláh cu mai mult de un secol în urmă, „pacea și securitatea ei nu sunt posibile decât dacă unitatea ei este ferm stabilită.” Observând că „omenirea suspină, tânjește să fie călăuzită către unitate și să încheie îndelungatul ei martiriu,” Shoghi Effendi a subliniat în continuare că: „Unificarea întregii omeniri este semnul distinctiv al stadiului de care se apropie acum societatea umană. Unitatea familiei, a tribului, a orașului-stat și națiunii au fost succesiv experimentate și pe deplin stabilite. Unitatea omenirii este țelul către care tinde acum o omenire hărțuită. Formarea națiunilor a ajuns la final. Anarhia inerentă în suveranitatea statelor se îndreaptă către apogeu. O lume ajungând la maturitate trebuie să abandoneze acest fetiș, să recunoască unitatea și integralitatea relațiilor umane și să stabilească odată pentru totdeauna mecanismul care poate întrupa cel mai bine acest principiu fundamental al existenței sale.”

Toate forțele contemporane ale schimbării validează această viziune. Dovezile pot fi observate în multiplele exemple deja citate ale semnelor favorabile pentru pacea mondială în mișcările și evoluțiile internaționale actuale. Armata de bărbați și femei provenită din aproape fiecare cultură, rasă și națiune de pe pământ, care deservește

diversele agenții ale Națiunilor Unite reprezintă un „serviciu public” planetar, ale cărei realizări impresionante indică gradul de cooperare care poate fi atins chiar și în condiții descurajatoare. Un apel pentru unitate, asemenea unei primăveri spirituale, face eforturi să se exprime prin nenumărate congrese internaționale care aduc laolaltă oameni dintr-o multitudine de discipline. Motivează apeluri pentru proiecte internaționale care implică copii și tineri. Într-adevăr, este adevărata sursă a mișcării remarcabile către ecumenism, prin care membrii religiilor și sectelor antagoniste istoric par a fi irezistibil atrași unii față de ceilalți. Alături de tendința opusă, a războiului și auto-preamării împotriva cărora se luptă neîncetat, tendința către unitatea lumii este una dintre trăsăturile dominante, omniprezente ale vieții pe planetă în ultimii ani ai secolului al XX-lea.

Experiența comunității bahá'í poate fi privită ca un exemplu al acestei unități crescânde. Este o comunitate de aproximativ trei până la patru milioane de oameni reuniți din mai multe națiuni, culturi, clase și crezuri, angajați într-un spectru larg de activități ce servesc nevoile spirituale, sociale și economice ale oamenilor din mai multe ținuturi. Este un organism social unic, reprezentativ pentru diversitatea familiei umane, care își conduce treburile printr-un sistem de principii consultative comun acceptate și prețuind în egală măsură toate marile revărsări ale călăuzirii divine din istoria omenirii. Existența ei este încă o dovadă convingătoare a caracterului practic al viziunii Fondatorului ei despre o lume unită, o altă mărturie că omenirea

poate trăi ca o singură societate globală, capabilă să înfrunte provocările inerente trecerii sale la maturitate. Dacă experiența bahá'í poate contribui, în orice măsură, la întărirea speranței în unitatea rasei umane, suntem bucuroși să o oferim drept model de studiu.

Meditând la importanța majoră a provocării la care trebuie să facă față acum întreaga lume, ne plecăm cu smerenie în fața măreției copleșitoare a Creatorului divin, care din dragostea Sa nemărginită a creat întreaga omenire din același trunchi; a înălțat realitatea omului, făcând-o asemenea unei pietre prețioase; a înzestrat-o cu gândire și înțelepciune, noblețe și nemurire; și i-a acordat omului „favoarea și capacitatea unică de a-L cunoaște și a-L iubi,” o capacitate care „trebuie înțeleasă ca impulsul generator și scopul principal al întregii creații.”

Avem ferma convingere că toate ființele umane au fost create „pentru a purta mai departe o civilizație în continuu progres”; că „a acționa asemenea sălbăticiunilor de pe câmp este nedemn de om”; că virtuțile care se cuvin demnității umane sunt: a fi demni de încredere și a da dovadă de toleranță, milă, compasiune și bunătate plină de iubire față de toți oamenii. Reafirmăm crezul conform căruia „potențialitățile inerente în condiția umană, deplina măsură a destinului său pe pământ, desăvârșirea înnăscută a realității sale, trebuie toate să fie manifestate în această Zi făgăduită a lui Dumnezeu.” Acestea sunt motivele credinței noastre de neclintit că unitatea și pacea sunt țelul către care omenirea se străduiește să ajungă.

În timp ce scriem aceste rânduri, vocile pline de speranță ale bahá'ílor pot fi auzite, în ciuda persecuțiilor pe care le îndură încă în țara în care s-a născut Credința lor. Prin exemplul lor de speranță nestrămutată, ei stau mărturie convingerii că iminenta realizare a acestui secular vis de pace este acum, prin virtutea efectului transformator al revelației lui Bahá'u'lláh, investită cu puterea autorității divine. Astfel, vă transmitem nu doar o viziune în cuvinte: facem apel la puterea faptelor de credință și sacrificiu; transmitem rugămintea stăruitoare de pace și unitate a coreligionarilor noștri de pretutindeni. Ne alăturăm tuturor celor care sunt victimele agresiunii, tuturor celor care tânjesc după încheierea conflictului și disputei, tuturor celor a căror devoțiune față de principiile de pace și ordine mondială promovează țelurile înălțătoare pentru care a fost chemată omenirea întru ființă de către un Creator atotiubitor.

În dorința noastră sinceră de a vă împărtăși fervoarea speranței și profunzimea încrederii noastre, amintim promisiunea categorică a lui Bahá'u'lláh: „Aceste rivalități sterile, aceste războaie distrugătoare vor trece, iar Pacea Supremă va veni.”

Casa Universală a Dreptății